

PLAN FOR PRAKSISSTUDIET I GRUNNSKOLELÆRERUTDANNINGEN FOR TRINN 5-10.

Praksisplanen bygger på *Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningen for trinn 5-10 av 8.juni 2016*, og må ses i sammenheng med *Nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningen for trinn 5-10 (av 1.september 2016)*, programplanen, emneplanene for det obligatoriske faget *Pedagogikk og elevkunnskap* og de ulike fagene i grunnskolelærerutdanningen ved NLA Høgskolen.

Grunnskolelærerutdanningen skal kvalifisere lærere til å utøve et krevende og komplekst yrke i et samfunn preget av mangfold og endring. Gjennom studiet skal det legges til rette for at studenten tilegner og utvikler grunnleggende kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som er nødvendig for å kunne møte oppgaver, utfordringer og ansvar som læreryrket innebærer. Praksisstudiet skal være en integrert del av utdanningen, og utgjør en viktig læringsarena for utviklingen av en samlet lærerkompetanse. Kunnskap fra teori og praksis er likeverdig i lærerstudentens profesjonsutdanning.

Praksis skal være virkelighetsnær. Studenten skal møte dagens skole, og i møtet med barn og unge, som klasseleder og kollega få erfare læreryrkets mangfoldighet og skolen som organisasjon og lærende fellesskap. Praksis skal, i samarbeid med resten av studiet, stimulere studenten til en kontinuerlig utvikling av egen praksis. Studenten skal settes i stand til alene og sammen med andre bruke relevante metoder fra forsknings- og utviklingsarbeid til å utvikle skolens kollektive praksis.

Praksisstudiet skal være en integrert og obligatorisk del av utdanningen og av alle fagstudiene. Praksis skal være veiledet, vurdert og variert. Den skal ha en tydelig progresjon, være tilpasset studentens fagvalg og knyttet til ulike deler av skolens virksomhet. Studenten skal få praksiserfaringer både på lavere og høyere trinn i løpet som utdanningen kvalifiserer for, samt undervisningserfaring i fag en har hatt opplæring i.

I løpet av praksis vil studenten observere, planlegge, gjennomføre og evaluere undervisningsopplegg. Studenten skal veilede og bli veiledet, samt være en del av et forpliktende profesjonelt fellesskap. I tilknytning til praksisperiodene legges det opp til ulike seminar og møteplasser for studenter, praksislærere og faglærere, arbeid i praksisgruppen, forelesninger og oppgaveskriving. Praksis skal være en arena for øvelse, refleksjon og systematisk læring. Opplæringen skal gi rom for en nysgjerrig og forskende student. Studenten skal første året planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning under veiledning av praksislærere og faglærere i lærerutdanningen, og i samarbeid med medstudenter, før de etter hvert tar mer selvstendig ansvar for å kunne planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning.

Innhold og organisering av veiledning i praksisperiodene skal sikre variasjon og progresjon gjennom studiet. Alle praksisperioder skal ha en veksling mellom individuell veiledning og veiledning i gruppe, samt veiledning i forkant og etterkant av undervisningsopplegg. Veiledningen skal ta opp aktuelle tema på det enkelte studieår, samt tema som har relevans for arbeidet ved praksisskolen. En sentral målsetting for veiledningen er at studenten skal gjøre oppdagelser på vegne av seg selv, samt utvikle veilederkompetanse.

I et samarbeid mellom praksis og fag som er representert på det enkelte studieår, vil studenten få større og mindre arbeidskrav knyttet til praksis. Arbeidskravene skal fungere som nyttige innslag i skolehverdagen, og bidra til å fremme elevenes læring og utvikling. Arbeidskravene skal tilpasses fagets egenart og læringsutbyttebeskrivelser. Oppgavene skal bidra til å knytte undervisningen på høgskolen sammen med erfaringene i praksisfeltet. Arbeidskravene på syklus 2 vil inneholde en mer forsknings- og utviklingsorientert dimensjon og skal utvikles i et samarbeid mellom student, fag og praksisfelt.

Rektor/skoleledelsen ved praksisskolen har det overordnede ansvaret for koordineringen av praksisstudiet ved praksisskolen, og har medansvar for vurdering av den enkelte student i henhold til gjeldende kriterier og for den løpende skikkethetsvurderingen. Praksislærer er en svært sentral og viktig aktør i praksisstudiet, og er den som er tettest på studentene når de er i praksisfeltet. Det blir således et viktig anliggende for rektor, i samarbeid med tillitsvalgte og høgskole, å velge ut lærere som skal inneha praksislærerfunksjonene på den enkelte praksisskole. Praksisskolen skal medvirke i utvikling av praksis i grunnskolelærerutdanningen og være åpen for å delta i profesjonsrettet forsknings- og utviklingsarbeid i samarbeid med NLA Høgskolen. Det blir særlig viktig at både faglærere (veiledere fra høgskolen) og praksislærere i syklus 2 innehar kompetanse og erfaring som trengs for å fremme forskningsbasert profesjonsretting og utvikle studentens endringskompetanse og forskerblikk. Høgskolen bidrar med årlig tilbud om videreutdanning i veiledning for praksislærere, kurs i vitenskapsteori og forskningsmetoder og vil tilskynde praksislærere, særlig på syklus 2, til å samarbeide med høgskolens lærere om mindre FoU-arbeid.

DRAMA I PRAKSIS

Å utdanne seg til lærer handler blant annet om å bli kjent med og utvikle seg selv og de ressurser en besitter. Gjennom faget Drama i praksis vil studenten utvikle kunnskap og ferdigheter innen formidling, kreativitet og bruk av estetiske undervisningsformer. Studenten vil bli utfordret til å øve opp en bevissthet rundt eget og elevenes kroppsspråk og stemmebruk, evne til å skape, og kommunikasjon og samhandling med elevene.

I undervisningen brukes dramapedagogiske arbeidsmåter særlig knyttet til lærerrollen, klasseledelse, variert undervisning og etiske problemstillinger. Faget vil gi studenten opplæring i å lede estetiske læreprosesser i undervisningen, og å variere undervisningsmetoder for å tilpasse opplæringen til ulike elevers forutsetninger og behov.

Faget vektlegger en allsidig lærerkompetanse og forutsetter aktiv innsats og vilje til utprøving. I tillegg til teoretisk innføring vil en stor del av faget være av praktisk art, og studenten vil gjennom undervisning og arbeidskrav i praksis få trening i å ta i bruk undervisningens arbeidsmåter.

Målet med faget er at studenten skal bli en trygg formidler som har utviklet sin personlige uttrykksevne. Studenten skal kunne skape inkluderende og gode psykososiale læringsmiljø, bygge gode relasjoner med elevene gjennom bruk av kreative og estetiske læreprosesser. Faget vil gi studenten beredskap, slik at han kan bidra til at barn og unge gjennom hele grunnskolen får oppleve læringsaktiviteter som kan skape rom for utforsking og formidling av etiske og faglige problemstillinger og bidra til å utvikle selvtillit og identitet hos elevene.

Vurdering

Underveisvurdering

I praksis det enkelte studieår ligger det arbeidskrav knyttet til fremmøte, praksisoppgaver, drama i praksis (DIP) og vurdering av den enkelte praksisperiode. Arbeidskravene vurderes til godkjent/ikke godkjent.

Deltakelse i praksisstudiet med forberedelser, gjennomføring og etterarbeid, er obligatorisk.

Den enkelte praksisperiode vurderes av praksislærer etter gjeldende kriterier, og vurderingen skjer i et samarbeid mellom praksislærer, praksisrektor og veileder/faglærer/praksisadministrasjonen ved høgskolen. Vurderingen skal støtte opp om studentens læring og utvikling. Dersom en student står i fare for å få praksisperioden vurdert til ikke godkjent, følges egne rutiner. Hver praksisperiode kan gjennomføres inntil to ganger.

Sluttvurdering

Praksis vurderes hvert studieår etter karakterskalaen bestått/ikke bestått.

For å få praksis det enkelte studieår vurdert til bestått, må hvert delemne (praksis høst og/eller vår) være godkjent. Arbeidskravene knyttet til den enkelte praksisperiode må være vurdert til godkjent.

Endelig praksiskarakter etter skalaen *bestått/ikke bestått* gis etter femte studieår. For å få karakteren bestått må studenten ha bestått praksis hvert studieår, samt gjennomført og fått godkjent Drama i praksis, 1.-3.studieår.

Omfang av praksis

Praksisstudiet ved NLA Høgskolen består av 115 dagers praksis i grunnskolen. I tillegg kommer praksisforberedelser og etterarbeid. Her møtes studenter, praksislærere og faglærere/veiledere til felles refleksjon rundt teori og praksis. Studenten skal få undervisningserfaring i sine undervisningsfag.

	St.år	Trinn og tema	Grunnskolelærerutdanning trinn 5-10	
			Høst	Vår
Syklus 1	1.	Mellomtrinn Klasseledelse og grunnleggende ferdigheter Relasjonskompetanse	2 uker (inkludert 5 dager observasjon)	3 uker
	2.	Ungdomstrinnet	3 uker	3 uker

		Tilpasset opplæring Overgang barnetrinn/ungdomstrinn		
	3.	5-10 Flerkulturelt læringsmiljø Psykososialt læringsmiljø Skolen som organisasjon og samarbeid med ulike instanser Skole/hjem-samarbeid	3 uker	3 uker
Syklus 2	4.	5-10 Forskerblikk Utviklings- og endringsarbeid Skolens plass i samfunnet	3 uker	2 uker
	5.	Rektor/adm. Forskerblikk Utviklings- og endringsarbeid Skolens plass i samfunnet	1 uke, punktpraksis	

Syklus 1 (1.-3.studieår) inneholder 5 dager observasjon og 80 dager praksis i grunnskole, veiledet og vurdert. Det legges til rette for utenlandspraksis i en av praksisperiodene tredje studieår. Studenten kan etter innvilget søknad få ha praksis ved skoler NLA har samarbeid med.

Syklus 2 (4.-5.studieår) inneholder 30 dager praksis i grunnskole, veiledet og vurdert. I syklus 2 skal praksisstudiet ha fokus på forsknings- og utviklingsorientert praksis og praksisoppgaver skal gi studenten erfaring med innovasjonsprosesser og forbedring av egen praksis.

4.studieår legges det til rette for klasse-/trinn-/skole-overtaking i 2 uker.

5.studieår har fokus på skolekunnskap, overganger og den forskende lærer i samarbeid med praksisskolens rektor og administrasjon/personale. Praksisdagene kan fordeles utover året.

Læringsutbytte syklus 1

Hovedtema for praksisstudiet de tre første studieåra er lærerrollen, lærerarbeidet, elevmangfoldet, skolen som organisasjon og lærerens tilrettelegging for læring av fag for trinn 5–10.

Dette omhandler:

- Utvikling av egen læreridentitet og relasjonskompetanse
- Lærerarbeidet i møte med det flerkulturelle klasserom
- Klasseledelse
- Planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning
- Tilpasset opplæring og læringsfremmende vurdering
- Skolen som organisasjon og samarbeid med andre instanser

Læringsutbytte for praksis 1.studieår

KUNNSKAP

Kandidaten

- har kunnskap om lærerens oppgaver, roller og ansvar i skolen
- har kunnskap om kontaktlærerrollen, klasseledelse, kommunikasjon og relasjonsarbeid
- har kunnskap om læringsprosesser, tilrettelegging av undervisning, arbeidsmåter og læringsrettet vurdering som fremmer gode inkluderende klasse- og læringsmiljø
- har kunnskap om gjeldende lov- og planverk som utgangspunkt for planlegging av undervisning

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan alene og sammen med andre planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning
- kan legge til rette for utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter og kompetanser
- kan samhandle med elever, medstudenter, foresatte og kolleger
- kan bruke relevante digitale verktøy

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å gjennomføre lærerfaglige oppgaver med alle elever
- har innsikt i elevenes læring av grunnleggende ferdigheter og kompetanser
- viser evne til endrings- og utviklingskompetanse
- kan vurdere egen og andres praksis med referanse til teori og forskning, og håndtere ulike typer tilbakemeldinger fra veileder, medstudenter og faglærere

Læringsutbytte for praksis 2.studieår

KUNNSKAP

Kandidaten skal i tillegg til læringsmål fra første studieår:

- ha kunnskap om det helhetlige opplæringsløpet med vekt på overgangen fra barnetrinn til ungdomstrinn og fra ungdomstrinn til videregående skole
- ha kunnskap om elevenes forutsetninger og utvikling som grunnlag for tilpasset opplæring og tidlig innsats
- ha kunnskap om å tilrettelegge tilpasset opplæring for enkeltelever og kjennskap til feltet spesialundervisning

FERDIGHETER

Kandidaten skal i tillegg til læringsmål fra første studieår:

- vise god evne til klasseledelse, kommunikasjon, samhandling og relasjonsarbeid
- kunne analysere praksiserfaringer, og gjennom dette også kunne forstå og håndtere konflikter
- kunne lede gode læringsprosesser for alle elever
- kunne planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning med utgangspunkt i nasjonale og lokale planer
- kunne vise og anvende faglige ferdigheter
- kunne reflektere over og vurdere, velge og bruke ulike kartleggingsverktøy og på bakgrunn av resultat følge opp den enkelte elev
- kunne samhandle med elever, foresatte, kolleger og andre interne og eksterne aktører
- kunne gjennomføre opplæring som fremmer elevenes digitale kompetanse

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten skal i tillegg til læringsmål fra første studieår:

- ha innsikt i egen utvikling som lærer, og ha utviklet bevissthet rundt egen kommunikasjons- og relasjonskompetanse.
- kunne vurdere egen lærerkompetanse og eget læringsbehov
- ha innsikt i hva det innebærer å være kontaktlærer

Læringsutbytte for praksis 3.studieår

KUNNSKAP

Kandidaten skal i tillegg til læringsmål fra tidligere studieår:

- ha kunnskap om skolen som organisasjon og samarbeid med ulike instanser
- ha kunnskap om metoder knyttet til forsknings- og utviklingsarbeid i skolen
- ha kunnskap om læreprosesser, tilrettelegging av undervisning, arbeidsmåter og vurderingsformer som fremmer gode inkluderende klasse- og læringsmiljø
- ha kunnskap om kulturelt, språklig, religiøst og sosialt mangfold

FERDIGHETER

Kandidaten skal i tillegg til læringsmål fra tidligere studieår:

- kunne lede gode læringsprosesser med utgangspunkt i ulike arbeidsmåter og mål for undervisningen som fremmer gode inkluderende klasse- og læringsmiljø
- kunne analysere, vurdere og dokumentere elevens læring, og gi elevene læringsfremmende tilbakemeldinger tilpasset elevenes forutsetninger og behov og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og utvikling
- kunne selvstendig og sammen med andre planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i et flerkulturelt læringsfelleskap
- kunne vise og anvende fag/fagdidaktisk kompetanse
- kunne drøfte undervisning, læring, profesjonsetiske dilemmaer og problemstillinger
- kunne identifisere mobbing og trakassering samt få erfaring med å sette i verk, evaluere og justere tiltak og slik bidra til positiv utvikling av skolens læringsmiljø

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten skal i tillegg til læringsmål fra tidligere studieår:

- ha endrings- og utviklingskompetanse som bidrar til samarbeid om faglig og pedagogisk nytenkning i skolen
- kunne med grunnlag i teori og forskning kritisk vurdere egen og andres praksis
- ha utviklet egen læreridentitet, kommunikasjons- og relasjonskompetanse
- ha forståelse for betydningen av samspillet mellom skole og hjem

Læringsutbytte syklus 2

De to siste studieårene skal studenten videreutvikle sin lærerkompetanse. Praksisstudiet skal i syklus 2 gi en mer inngående kunnskap om læreprosesser, lærerens tilrettelegging for læring av fag og forsknings- og utviklingsarbeid i skolen. Gjennom erfaring med å innta forskerblikket skal studenten videreutvikle forsknings- og erfaringsbaserte undervisningspraksiser og utvikle egen endringskompetanse.

Dette omhandler:

- Læringsledelse og dypere forståelse av elevmangfold
- Forsknings- og utviklingsarbeid relatert til skolen
- Utvikling av endringskompetanse

Læringsutbytte for praksis 4. og 5.studieår

KUNNSKAP

Kandidaten skal i tillegg til læringsmål fra tidligere studieår:

- ha inngående kunnskap om læreprosesser, didaktisk tilrettelegging av undervisning, arbeidsmåter og vurderingsformer som fremmer inkluderende klasse- og læringsmiljø
- ha inngående kunnskap om barn og unges utvikling, læring og danning i ulike sosiale, flerkulturelle og digitale kontekster og om hvordan kunnskapen kan anvendes for å tilpasse opplæringen til alle elevers forutsetninger og behov
- ha inngående kunnskap om skolen og dens mandat, verdigrunnlag og plass i samfunnet
- ha kunnskap om konkret forsknings- og utviklingsarbeid i praksisskolen

FERDIGHETER

Kandidaten skal i tillegg til læringsmål fra tidligere studieår:

- kunne ta ansvar for å utvikle og lede inkluderende, kreative, trygge og helsefremmende læringsmiljøer der opplæringen tilpasses elevenes behov
- kunne gjennomføre profesjonsrettede FoU-prosjekt i tråd med forskningsetiske normer

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten skal i tillegg til læringsmål fra tidligere studieår:

- kunne anvende sine kunnskaper og ferdigheter til å involvere og bygge relasjoner til elever og foresatte
- kunne bidra til endringsprosesser og faglig og pedagogisk nytenkning i skolen og involvere lokalt samfunns-, arbeids- og kulturliv i opplæringen
- kunne kritisk reflektere over egen og andres praksis med referanse til teori og forskning
- kunne styrke internasjonale og flerkulturelle perspektiv ved skolens arbeid og stimulere til demokratisk deltakelse og bærekraftig utvikling
- ha kunnskap, engasjement og metoder for å videreutvikle seg selv, sitt yrke og framtidig arbeidsplass gjennom kollegialt samarbeid, samhandling med eksterne aktører og ved å referere til og ta i bruk ny forskning